

JAKOŚĆ ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKO

k w a r t a l n i k

JAKOŚĆ ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKO
ekopartner
KWARTALNIK

**Przemysł chemiczny
przeciw globalnemu ociepleniu**

Porządkowanie rynku certyfikacji

Polskie uzdrowiska na niebezpiecznym wirażu

Certyfikacja systemów zarządzania jakością – nowe zasady

Program certyfikacji systemów zarządzania jakością (QMS) PRCs-01 określa sposób postępowania TDT-CERT podczas działań certyfikacyjnych potwierdzających zgodność systemu zarządzania jakością z normą PN-EN ISO 9001:2001.

Wymagania stawiane certyfikowanym przez TDT-CERT organizacjom w programie certyfikacji, stanowią jednocześnie zasady prowadzenia działań przez TDT-CERT. Od złożenia przez klienta wniosku poprzez rejestrację, wstępną ocenę organizacji w pierwszym etapie auditu, właściwą ocenę podczas drugiego etapu auditu, decyzję o udzieleniu certyfikacji po nadzór nad certyfikowaną organizacją.

Aby rozpocząć działania certyfikacyjne, wcześniej należy złożyć wniosek, który można pobrać ze strony internetowej www.tdt.pl/certyfikacja. Wniosek jest weryfikowany pod kątem poprawności i kompletności danych. Pozytywna weryfikacja

Transportowy Dozór Techniczny jednostka certyfikująca TDT-CERT, prowadząca m.in. certyfikację systemów zarządzania, spełnia w tym obszarze wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17021:2007, stanowiącej podstawę działalności jednostki certyfikującej systemy zarządzania. Aby spełnić wymagania stawiane przez tę normę stanowiącą również podstawę akredytacji, TDT-CERT opracował i opublikował na stronie internetowej www.tdt.pl/certyfikacja programy certyfikacji systemów zarządzania na zgodność z normami, według których prowadzona jest certyfikacja systemów zarządzania.

wniosku i jego rejestracja oznacza możliwość realizacji certyfikacji. Kolejnym etapem jest podpisanie umowy o certyfikację systemu zarządzania. Ocena w audicie certyfikującym odbywa się w dwóch etapach, co stanowi istotną zmianę względem przeprowadzanych wcześniej auditów. Wyjątkiem są organizacje zatrudniające do 10 pracowników tzw. mikroprzedsiębiorstwa, zdefiniowane w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U.2004.173.1807 z późn. zm.), które oceniane są w jednym etapie.

Etap 1 ma na celu auditowanie dokumentacji organizacji, ocenę lokalizacji organizacji i specyficznych dla lokalizacji warunków oraz przeprowadzenie przeglądu statusu klienta i zrozumienie przez niego wymagań normy. Pozytywny wynik uzasadnia przeprowadzenie drugiego etapu auditu.

Etap 2 ma na celu ocenę skuteczności wdrożenia systemu zarządzania poprzez zebranie dowodów zgodności funkcjonującego w organizacji systemu zarządzania. Okres pomiędzy 1 i 2 etapem auditu musi pozwolić na rozwiązanie przez organizację kwestii ewentualnych niezgodności

Adam Pieńczuk

Transportowy Dozór Techniczny
Jednostka Certyfikująca TDT-CERT

zidentyfikowanych podczas I etapu auditu. Wyniki poszczególnych etapów auditu certyfikującego dokumentowane są przez audytora wiodącego.

Na podstawie oceny ustaleń zawartych we wniosku o certyfikację, raporcie z auditu, komentarzy audytora wiodącego, podjętych ewentualnych działań korygujących oraz opinii wydanej przez Komitet Techniczny, podejmowana jest przez TDT-CERT decyzja o udzieleniu certyfikacji.

W okresie ważności certyfikatu, w odstęпах corocznych, sprawowany jest nadzór nad certyfikowanym systemem zarządzania w formie auditów nadzoru, przy czym data pierwszego auditu nadzoru nie powinna przekraczać 12 miesięcy od ostatniego dnia drugiego etapu auditu certyfikującego.

Celem auditów nadzoru jest ocena spełniania przez system zarządzania jakością wymagań normy PN-EN ISO 9001 tak, aby TDT-CERT mógł utrzymać zaufanie,

że certyfikowany system zarządzania nadal spełnia wymagania pomiędzy audytami dla ponownej certyfikacji.

Ocena w nadzorze powinna dostarczyć informacji, czy certyfikowany system zarządzania jakością nadal funkcjonuje, dostarczając podstawę do rozważenia wpływu zmian w systemie wynikających ze zmian w funkcjonowaniu organizacji oraz analizy i potwierdzenia zgodności z wymaganiami stawianymi przy certyfikacji.

Mając na uwadze powyższe, ocena w nadzorze odnosi się m.in. do zmian organizacyjnych, elementów utrzymania systemu zarządzania takich jak: audyty wewnętrzne, przeglądy zarządzania, działania korygujące i zapobiegawcze, przegląd działań podjętych w odniesieniu do niezgodności zidentyfikowanych podczas poprzedniego auditu oraz postępowania ze skargami.

Ponowna certyfikacja przeprowadzana jest w trzecim roku ważności wydanego certyfikatu, celem oceny stałego spełniania przez certyfikowaną organizację wymagań normy PN-EN ISO 9001:2001. Audit ponownej certyfikacji jest przeprowadzany w jednym etapie, ale może być przeprowadzony w dwóch etapach wówczas, gdy nastąpiły znaczące zmiany w systemie zarządzania jakością organizacji bądź też zmiany legislacyjne warunkujące funkcjonowanie tego systemu. Dodatkowo termin przeprowadzenia oceny nie może być późniejszy niż data ważności wydanego certyfikatu. W przeciwnym razie, wymogiem dla jednostki certyfikującej jest traktowanie auditu ponownej certyfikacji jako auditu certyfikującego, a w konsekwencji konieczność przeprowadzenia oceny dwuetapowej. W przypadku stwierdzenia podczas auditu ponownej certyfikacji niezgodności auditor wiodący określa granice czasowe na wdrożenie korekcji oraz działań korygujących, które nie mogą przekroczyć daty upływu ważności certyfikacji. Ważne jest zatem wcześniejsze zaplanowanie terminu ponownej certyfikacji, której celem jest przede wszystkim potwierdzenie skuteczności systemu zarządzania jakością oraz jego stałej odpowiedniości i przydatności w odniesieniu do zakresu certyfikacji.

Rozszerzenie zakresu dla udzielonej certyfikacji możliwe jest po uprzednim złożeniu wniosku o rozszerzenie zakresu oraz zdefiniowaniu przez TDT-CERT wszystkich działań auditowych niezbędnych do podjęcia decyzji o rozszerzeniu. Wówczas rozszerzenie takie może nastąpić w wyniku auditu w nadzorze lub też specjalnego auditu rozszerzającego zakres certyfikacji, przeprowadzanego w jednym etapie, w siedzibie klienta.

Certyfikacja organizacji wielooddziałowej obejmuje organizacje mające zidentyfikowaną siedzibę centralną, w której planuje się, nadzoruje i zarządza działaniami sieci biur lokalnych (oddziałów). Organizacja taka nie musi być pojedynczą osobą prawną, jednak wszystkie oddziały powinny mieć prawne lub kontraktowe powiązania z centralą oraz powinny być objęte wspólnym systemem zarządzania nadzorowanym przez tę centralę.

Do warunków, jakie muszą być spełnione w ramach oceny organizacji wielooddziałowej przez TDT-CERT, należą: jednolitość wyrobów/świadczonych usług dostarczanych przez wszystkie oddziały, centralnie kierowany system zarządzania jakością oraz zdolność organizacji do gromadzenia i analizowania danych ze wszystkich oddziałów wraz z centralą. Do oceny w poszczególnych auditach wybierana jest przez TDT-CERT próbka z liczby zgłoszonych do certyfikacji oddziałów, zgodnie z zasadami próbkowania oraz centrala – każdorazowo.

Na podstawie art. 9 ustawy z 21 grudnia 2000 roku o dozorze technicznym (Dz.U.2000.122.1321 z późn. zm.) organizacje posiadające certyfikowany przez TDT-CERT system zarządzania jakością mogą ubiegać się o wydanie uprawnienia w formie decyzji administracyjnej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego (TDT) do wytwarzania, naprawy lub modernizacji urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do ich wytwarzania, naprawy lub modernizacji. Wniosek o uprawnienie organizacji należy złożyć po pozytywnym zakończeniu certyfikacji systemu zarządzania jakością. Zakres wniosku o upraw-

nienie organizacji powinien obejmować zakres certyfikacji.

Czas każdej oceny obliczany jest na podstawie tabel pracochłonności czynności TDT-CERT, które są zgodne z załącznikiem nr 2 wytycznych IAF. Czas trwania auditu certyfikującego, nadzoru oraz ponownej certyfikacji zależy m.in. od wielkości oraz złożoności auditowanej organizacji, liczby zatrudnionych pracowników oraz zakresu auditu. Czynniki te analizowane są podczas przeglądu wniosku pod kątem ich potencjalnego wpływu na czas oceny.

W przypadku połączonej oceny systemów zarządzania (składającej się z więcej niż jednego systemu zarządzania np. PN-EN ISO 9001 i PN-EN ISO 14001) czas ten obliczany jest oddzielnie dla każdego systemu zarządzania, z uwzględnieniem wszystkich czynników charakterystycznych dla danego systemu. Mając na uwadze te czynniki, czas połączonej oceny systemów zarządzania może być wydłużony lub skrócony zależnie od stopnia zintegrowania systemu zarządzania, dostępności i wykorzystania auditorów kompetentnych do oceny kilku systemów zarządzania oraz efektywności zaplanowania czasu auditowego.

Wymagania certyfikacyjne określone w programie certyfikacji systemów zarządzania jakością (QMS) przez Transportowy Dozór Techniczny jednostkę certyfikującą TDT-CERT precyzują zasady, według których ocena zostanie przeprowadzona. Zasady oceny wynikają z wymagań stawianych jednostkom certyfikującym w normie PN-EN ISO/IEC 17021:2007 i mają swoje bezpośrednie przełożenie na ich funkcjonowanie, działanie w ocenie oraz podejmowane decyzje o certyfikacji na podstawie uzyskanych obiektywnych dowodów zgodności (lub niezgodności) oraz braku wpływu jakichkolwiek grup interesów lub innych stron na te decyzje przy zachowaniu poufności uzyskiwanych lub tworzonych informacji. W rezultacie wynik oceny zgodności ma być rzetelny, obiektywny i sprawiedliwy w obszarze potwierdzania zgodności certyfikatem.

